

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520200457
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8520200457.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: G. P., S..D., D. D. D. XX, XXX XX T., W.: XX XXX XXX, právne zastúpenému: Weis & Partners s.r.o., so sídlom Ivánska cesta 30/B, 821 04 Bratislava, IČO: 47 234 776, proti žalovanému: W.. C. I.T., L.. XX.XX.XXXX, P. J. A. X/XXXX, XXX XX J., právne zastúpenému: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Nám. sv. Egídia 93, 058 01 Poprad, IČO: 44 250 029, o určenie vlastníckeho práva a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 8C/17/2020-148 zo dňa 26.08.2021 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) zakázal žalovanému - W.. C. I., L.. XX.X.XXXX, J. A. X/XXXX, XXX XX J., predať alebo inak scudziť, zaťažiť, prenajať alebo akokoľvek inak nakladať s pozemkom C-KN par. č. XXXX/X, druh pozemku orná pôda, o výmere 578 m², zapísanom na LV č. XXXX pre k. ú. E. O., obec E. O., okres D. Ľ..

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči pôvodnému žalovanému, W.. S. J. (ďalej „pôvodný žalovaný“), určenia, že parcela KN C XXXX/X v k.ú. E. O. (ďalej „sporná parcela“) patrí do jeho výlučného vlastníctva. Žalobu vo veci samej odôvodnil tým, že o výlučnom vlastníctve pôvodného žalovaného k spornej parcele sa dozvedel v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok sp. zn. 6T/111/2015. Podľa LV č. XXXX v k.ú. E. O. vyplýva, že pôvodný žalovaný nadobudol spornú parcelu na základe rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v D. Ľ. č. XXXX/XXXXX-E.-XXX-XX/G. zo dňa XX.X.XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.12.2009. Žalobca v žalobe poprel, že by pôvodný žalovaný bol oprávneným držiteľom spornej parcely a že by splnil všetky podmienky na jej vydržanie, najmä pokiaľ ide o jeho dobromyseľnosť. Žalobca popísal celú genézu kúpy, nakladanie so spornou parcelou a jej zmien, ktorú v roku 1966 na základe kúpnej zmluvy z r. 1966 kúpil jeho právny predchodca od I. B., v r. 1966 bolo jeho právnomu predchodcovi vydané stavebné povolenie na výstavbu dvoch rekreačných chát v spornej parcele (v tom čase išlo o 3 parcely). Popísal tiež geometrické plány, ktorými bola sporná parcela zameriavaná. V konaní o obnove evidencie pozemkov si žalobca podal návrh na potvrdenie vlastníctva k spornej parcele, ku ktorému pripojil geometrický plán Geodézie - M..C.. Č.. XXX/XXXX, ktorým bola vytvorená sporná parcela, čestné prehlásenia dvoch svedkov Š. G. S. C. Š.. Žalobca vyjadril podozrenie na využitie interných dokladov žalobcu pôvodným žalovaným v konaní o obnove evidencie pozemkov a namietol platnosť niektorých dokladov, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie v prospech pôvodného žalovaného, keď právny predchodca žalobcu spornú parcelu kúpil v r. 1966 a odvtedy ju užíval, teda pôvodný žalovaný ju nemohol kúpiť od toho istého predávajúceho v r. 1980. Žalobca za spornú parcelu od r. 1993 až do r. 2008 uhrádzal aj daň z nehnuteľností. Pôvodný žalovaný teda nebol oprávneným držiteľom spornej

parcely, keďže vôbec nebol jej držiteľom a nemohol byť ani oprávnený držiteľom, keďže dobrú vieru je potrebné posudzovať objektívne, nestačia len subjektívne predstavy držiteľa.

Uznesením č.k. 8C/17/2020-97 zo dňa 26.5.2021 bola na návrh právneho zástupcu žalobcu pripustená zmena strany sporu na strane žalovaného, keď namiesto pôvodného žalovaného bol do konania pripustený W.. C. I. (ďalej „žalovaný“).

3. Následne bol súdu doručený návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca domáhal, aby súd zakázal žalovanému spornú parcelu predať alebo inak scudziť, zaťažiť, prenajať alebo akokoľvek s ňou nakladať. V návrhu poukázal na podanie žaloby a uznesenie súdu o pripustení zmeny na strane žalovaného, ktorého dôvodom bola zmena vlastníctva spornej parcely, pričom titul nadobudnutia bol uvedený ako: Rozhodnutie o povolení vkladu kúpnej zmluvy E.-XXX/XXXX zo dňa 20.05.2021 - 88/21. Ďalej žalobca uviedol, že žaloba o určenie vlastníctva k spornej parcele bola podaná na jar r. 2020 a keďže dňa 26.05.2021 sa v predmetnej veci konalo pojednávanie, na ktoré boli strany predvolané predvolaním zo dňa 08.02.2021, tak je takmer isté, že v čase prevodu vlastníckeho práva k spornej parcele kúpnu zmluvou z pôvodného žalovaného W.. J. na W.. I. mal pôvodný žalovaný W.. J. vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva k predmetnej parcele, no napriek tomu ju kúpnu zmluvou predal novému žalovanému W.. I.. K prevodu spornej parcely pritom došlo iba 6 dní pred termínom pojednávania vo veci. Pôvodný žalovaný zmenu vlastníctva súdu nijako neoznámil a svoju neprítomnosť na pojednávaní nijako neospravedlnil. Znovu žalobca poukázal, že pôvodný aj súčasný žalovaný sú bývalými štatutármi žalobcu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal žalobca dôvodnú obavu, že by mohlo dôjsť k ďalším (a to aj opakovaným) prevodom spornej parcely, z ktorého dôvodu by v predmetnom súdnom konaní vznikali procesné obštrukcie, ako aj účelové oddaľovanie vydania rozhodnutia vo veci samej. S poukazom na § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. c) Civilného sporového poriadku a uvedené skutočnosti mal preto za to, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu, aj s poukazom na to, že už k jednému prevodu spornej nehnuteľnosti došlo tesne pred vytýčeným pojednávaním.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že mal osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a to v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, resp. dôvodnosť nároku z doposiaľ predložených tvrdení strán sporu a predložených dôkazov nie je vylúčená. Žalobca pri odôvodnení potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán konania poukazoval na prevod spornej parcely pôvodným žalovaným krátko pred vytýčeným pojednávaním a obmedzenie podobného konania do budúcnosti. Tieto okolnosti vo svojom súhrne vyvolávajú zdanie, že mohlo ísť o účelový prevod, ktorého cieľom bolo sťažiť postavenie žalobcu, príp. natiahnuť čas. Súd pri rozhodovaní zohľadnil aj skutočnosť, že prípadný prevod spornej parcely na prípadnú ďalšiu osobu závisí iba od vôle a rozhodnutia žalovaného.

Súd zakázal žalovanému nakladať so spornou nehnuteľnosťou, pretože je v takom prípade by skutočne došlo k zhoršeniu postavenia žalobcu, ktorý by prípadne musel iniciovať súdne konanie voči ďalšej osobe, resp. opakovane podávať návrhy na zmenu strany sporu a konania de facto začínať odzovnu (keďže novému žalovanému by bolo potrebné dať znova priestor na vyjadrenie). O trovách konania o nariadení neodkladného opatrenia súd prvej inštancie nerozhodol a o trovách tohto návrhu bude rozhodnuté po rozhodnutí vo veci samej.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietne. Žalovaný je názoru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, nakoľko uznesenie je unáhlené, vydané v rozpore s ústavnými princípmi a na základe účelových skutočností. Zákonnými podmienkami pre nariadenie neodkladného opatrenia je predovšetkým to, že majú zákonný podklad, musia byť vydané príslušnými orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle. Žalobca žiadnym spôsobom neosvedčil dôvodnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia, nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že žalovaný už vykonal, resp. mal v úmysle vykonať úkony smerujúce k prevodu alebo zaťaženiu spornej nehnuteľnosti. Žalovaný je názoru, že žalobca neosvedčil dôvodnú obavu, na základe ktorej by bolo možné dôvodné predpokladať akékoľvek nakladanie so spornou nehnuteľnosťou. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia je súd povinný skúmať či tu nie sú iné inštitúty prostredníctvom ktorých sa môže dosiahnuť účinná súdna ochrana, v tomto prípade napr. zápis poznámky o vedení súdneho konania.

5. K odvolaniu sa žalobca písomne vyjadril. Uviedol, že keď nadobudol nehnuteľnosti žalovaný, je tu dôvodná obava, že ich prevedie na tretiu osobu. Táto obava vychádza zo skutočnosti, že ešte keď bol žalovaný predsedom predstavenstva žalobcu, predmetné chaty predal pod cenu spoločnosti pôvodného žalovaného W. J. P., D.O..M., za čo bol aj právoplatne odsúdený. Prevod bol neplatný, avšak žalobca v súvislosti s nadobudnutím vlastníckeho práva žalovaným s prihladnutím na predchádzajúce konanie žalovaného nadobudol presvedčenie, že žalovaný je pripravený vykonať všetko, len aby nemal predmetný pozemok žalobca. Okrem toho, ak žalovaný nemá v úmysle predať, prenajať, resp. iným spôsobom opísaným vo vydanom neodkladnom opatrení nakladať s predmetným pozemkom, nemalo by mu vydané neodkladné opatrenie nijakým spôsobom prekážať.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Možnosť nariadenia neodkladného opatrenia podľa je stanovená v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pre aplikáciu tohto inštitútu sa vždy vyžaduje naliehavosť neodkladnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov. Na to, aby navrhovateľom navrhované neodkladné opatrenie bolo úspešné, vyžaduje si to preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi stranami sporu, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy.

11. Pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné, aby žalobca jednoznačne preukázal oprávnenosť svojho nároku. Postačuje, aby tento nárok osvedčil. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné (uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010). Zároveň odvolací súd poznamenáva, že povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť neodpadá ani v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, avšak smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe naliehavosti, potrebe primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia.

12. Neodkladné opatrenie je mimoriadnym inštitútom civilného konania, ktorý je na mieste len vtedy, keď sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že navrhovateľovi reálne a bezprostredne hrozí vznik ujmy a nenahraditeľná škoda. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí po osvedčení svojho hmotného nároku, ktorého ochrany sa domáha, presvedčivo osvedčiť skutočnosť, že reálne a bezprostredne hrozí vznik škody. Reálnosť a bezprostrednosť znamená, že žalobca musí osvedčiť už také konkrétne správanie žalovaného, ktorým spôsobuje navrhovateľovi škodu a to nenahraditeľnú.

13. V predmetnej veci smeroval návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd prvej inštancie uložil žalovanému zákaz spornú parcelu predať alebo inak scudzíť, zaťažiť, prenajať alebo akokoľvek s ňou nakladať. Žalobca poukázal na podanie žaloby a uznesenie súdu č. k. 8C/17/2020-97 zo dňa 26.05.2021 o pripustení zmeny na strane žalovaného, ktorého dôvodom bola zmena vlastníctva spornej parcely. Taktiež v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pripojil

list vlastníctva č. XXXX na ktorom je uvedený nový vlastník spornej parcely. Žalobca poukázal aj na skutočnosť, že pôvodný aj súčasný žalovaný sú bývalými štatutármi žalobcu (členovia predstavenstva).

14. Odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že pôvodný žalovaný W. S. J., predložil v konaní o obnovu evidencie pozemkov k svojmu návrhu na potvrdenie vlastníckeho práva k spornej parcele zo dňa 07.10.2004 geometrický plán zo dňa 19.07.2004 a čestné prehlásenia svedkov ználych miestnych pomerov p. Š. G. S. G.. C. Š.. Z predložených dôkazov vyplýva, že je to rovnaký geometrický plán ako si dal vyhotoviť sám žalobca (faktúra č. XX/XXXX) a vlastníctvo pôvodného žalovaného potvrdzovali čestným vyhlásením tí istí svedkovia ako aj žalobcovi. Odvolací súd mal za preukázané, že dňa 26.05.2021 sa uskutočnilo pojednávanie na súde prvej inštancie pod sp. zn. 8C/17/2020, na ktorom bolo zistené, že na základe rozhodnutia o povolení vkladu zo dňa 20.05.2021 došlo k prevodu spornej parcely C-KN par. č. XXXX/X, druh pozemku: orná pôda, o výmere 578 m² na súčasného žalovaného. Pôvodný žalovaný sa k veci nevyjadril, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil, ale krátko pred pojednávaním uskutočnil prevod spornej parcely.

15. Pri nariadení neodkladného opatrenia je vždy nevyhnutné zohľadniť to, že prípadné obmedzenie dispozície s majetkom účastníka môže súd nariadiť len v takom rozsahu, aby bolo primerané právu, ktorému sa poskytuje ochrana, alebo ktorého budúci výkon by bol ohrozený (porovnaj R 49/1995).

16. Žalobca osvedčil súdu dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Žalobou sa domáhal, že pôvodný žalovaný nebol oprávnený držiteľ spornej parcely, resp. vôbec nebol jej držiteľom a teda nemohol splniť podmienky na vydržanie. Sú tu pochybnosti o dobromyseľnosti pôvodného žalovaného. Ako uviedol súd prvej inštancie, neodkladným opatrením súd žiadnym spôsobom neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci, keďže nové námietky súčasného žalovaného budú ešte len predmetom prieskumu a dokazovania.

17. Odvolací súd je názoru, že žalobca preukázal, že by bolo jeho právo ohrozené bez okamžitej úpravy právnych pomerov. Poukázal na prevod spornej parcely krátko pred vytýčením pojednávania medzi pôvodným a súčasným žalovaným. Taktiež postavenie žalovaného sa neodkladným opatrením žiadnym spôsobom nezmení, pretože môže naďalej užívať a využívať spornú parcelu. Ak by žalovaný mal v úmysle parcelu scudziť alebo zaťažiť je potrebné a dôvodné upraviť pomery strán konania, pretože by inak mohlo dôjsť k zhoršeniu postavenia žalobcu, ktorý by musel iniciovať súdne konanie voči ďalšej osobe.

18. V konaní boli osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, že nariadením neodkladného opatrenia, až do právoplatného skončenia vo veci samej, sa zabráni tomu, aby sporná parcela, bola prevedená na ďalšiu osobu, pričom sa nevyvolá ani len dočasný stav, ktorý vyvolá ďalšie spory medzi stranami sporu, respektíve spory s prípadným budúcim vlastníkom spornej parcely. Okrem toho nariadením neodkladného opatrenia v uvedenom rozsahu žalovanému objektívne nemôže vzniknúť nijaká ujma, lebo môže parcelu ďalej užívať. Nejde o úpravu vo svojom dôsledku konečnú, ale iba predbežnú a vydaním neodkladného opatrenia sa medzi stranami sporu nevytvorí nenávratný, nenapraviteľný stav, pričom žalovanému uložené obmedzenie nie je neprimerané výhode, ktorú nariadením neodkladného opatrenia získa žalobca, keďže je obmedzený vo výkone svojich vlastníckych práv len v nevyhnutnom rozsahu, pokiaľ konanie vo veci samej neskončí. Neodkladné opatrenie je legitímnym prostriedkom ochrany.

19. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu sa zaoberal skutočnosťami rozhodnými pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie výstižne a dostatočne odôvodnil, tiež uviedol, čo ho viedlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, keď sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré vyhodnotil na základe tvrdení a dôkazov predložených žalobcom. Žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijať iný právny záver.

20. Navyiac je potrebné zdôrazniť, že i keď obsah neodkladného opatrenia nariadeného podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP obmedzuje výkon vlastníckych práv žalovaného, v konaní osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu vedúca k takémuto výnimočnému procesnému rozhodnutiu nemá za následok prekročenie hraníc ústavnosti.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

22. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).